

راه‌های کنترل عوارض داروهای شیمی

درمانی:

کنترل تهوع و استفراغ:

مصرف داروهای کنترل تهوع و استفراغ تجویز شده توسط پزشک

کاهش حجم غذا و افزایش دفعات غذا خوردن

اجتناب از خوردن غذاهای چرب و ادویه دار

خوردن غذا با آرامش و آهسته

استراحت بعد از غذا خوردن به صورت نشسته تا یک ساعت

استفاده از گوشت سفید مثل ماهی و مرغ و گوشت قرمز به خصوص ماهیچه

نوشیدن روزانه ۸-۱۰ لیوان مایعات

در صورت عدم بهبودی با وجود اجرای توصیه های فوق مراجعه به اورژانس جهت استفاده از سرم و داروهای ضد تهوع

بی اشتهایی:

جهت رفع بی اشتهایی غذا خوردن با خانواده و دوستان، قدم زدن قبل از غذا و استفاده از غذاهای با ظاهر اشتها آور

اسهال:

استفاده از موز و سیب زمینی و مایعات فراوان در کنترل اسهال کمک کننده است.

یبوست:

جهت رفع یبوست استفاده از مایعات فراوان و غذاهای نرم، استفاده از سبزی پخته و نان سبوس دار، افزایش فعالیت و حرکت و استفاده از شربت ملین با نظر پزشک کمک کننده است.

زخم دهان:

جهت برطرف کردن زخم دهان، دمای غذا مناسب باشد نه زیاد گرم و نه سرد، استفاده از مایعات فراوان و غذاهای نرم، استفاده از مسواک نرم، آرام مسواک زدن دندانها، غرغره دهان و گلو با محلول حاوی جوش شیرین و نمک، تمیز نگه داشتن دهان و لثه می تواند مفید باشد.

ریزش مو:

جهت کنترل ریزش مو، کوتاه کردن مو قبل از شروع شیمی درمانی، استفاده از کلاه یا روسری نخی،

MH-QI-HE-۲۰

عوارض شیمی درمانی

تدوین:

دفتر بهبود کیفیت و اعتباربخشی و

واحد شیمی درمانی

خرداد ۱۴۰۱

ابتلا به عفونت:

جهت جلوگیری از ابتلا به عفونت، دوش گرفتن و شستشوی دستها و رعایت بهداشت فردی، پرهیز از تردد در محیط های شلوغ طی دوره درمان، پرهیز از مصرف میوه و سبزی خام در طول درمان، عدم استفاده از تیغ جهت تراشیدن موها، اجتناب از تماس با بیماران سرماخورده و انجام واکسیناسیون کرونا لازم است.

خواب رفتن و گزگز انگشتان و اختلال تعادل معمولا در اثر داروهای شیمی درمانی گذرا بوده و با قطع دارو به تدریج برطرف می شود. تورم دست و پا به علت دارو یا تجمع مایع در بدن یا حساسیت است. خارش، قرمزی، خشکی و پوسته ریزی نیز کم کم بهبود می یابد..

اجتناب از شانه زدن سفت موها، اجتناب از رنگ کردن موها کمک کننده است. در صورت تمایل بیمار می تواند از کلاه گیس استفاده کند. البته این عارضه زودگذر است و پس از خاتمه درمان موها شروع به رشد می کنند.

به علت کاهش گلبولهای سفید که دفاع از بدن را به عهده دارند فرد شیمی درمانی شده مستعد عفونت است که با علائمی مانند: تب بالای ۳۸ درجه، لرز، عرق شبانه، سوزش ادرار، تکرر ادرار و تغییر رنگ ادرار، سرفه شدید، احساس ناخوشایندی، درد غیر معمولی بدن، ضعف شدید، خارش ناحیه تناسلی، افزایش یا تغییر رنگ ترشحات همراه است همچنین علائم کاهش پلاکت شامل: خون ریزی غیرطبیعی از بینی یا لثه، خون در ادرار یا مدفوع، قرمزی و التهاب و ورم در محل تزریق، درد یا خونریزی در ناحیه مقعد هنگام دفع است.